

Revalidatie bij niet aangeboren hersenletsel

Uw partner / familielid is opgenomen in Bernhoven omdat er sprake is van niet-aangeboren hersenletsel. Deze folder geeft u informatie over niet-aangeboren hersenletsel, de revalidatie bij niet-aangeboren hersenletsel en de hulpverleners die bij de revalidatie betrokken kunnen zijn.

Niet-aangeboren hersenletsel

Niet-aangeboren hersenletsel (NAH) is hersenletsel dat in de loop van het leven is ontstaan, dus niet vóór de geboorte. Niet-aangeboren hersenletsel kan ontstaan door verschillende oorzaken, zoals:

- hersenkneuzing als gevolg van bijvoorbeeld een (verkeers)ongeval
- ontsteking van hersenweefsel
- beschadiging van hersenweefsel als gevolg van een ziekte of vergiftiging
- verstoring in de toevoer van bloed naar de hersenen als gevolg van een beroerte (hersenvloeding of herseninfarct) of een tumor.

De gevolgen van niet-aangeboren hersenletsel verschillen per persoon en zijn dus voor iedereen anders. De aard en ernst van de gevolgen hangen nauw samen met de plaats in de hersenen waar het letsel is ontstaan en de hoeveelheid hersenweefsel die is beschadigd.

Voorbeelden van gevolgen

- *Lichamelijke beperkingen*

Zoals problemen met bewegen, zitten, lopen, kauwen, slikken en spraak, met zien, horen of ruiken, maar ook vermoeidheid en een verminderde conditie.

- *Beperkingen in het denkproces*

Bijvoorbeeld: onthouden en verwerken van informatie, concentratie, oriëntatie, taalproblemen en het plannen van activiteiten.

- *Verandering van de persoonlijkheid*

Bijvoorbeeld passiviteit, verminderde interesse, prikkelbaarheid, verandering in stemming en gedrag en geen goed zelfinzicht.

De gevolgen van niet-aangeboren hersenletsel kunnen heel wat beperkingen geven in het uitvoeren en plannen van alledaagse activiteiten zoals eten, drinken, wassen en aankleden. Daarnaast kunnen deze gevolgen van invloed zijn op de omgang met de partner, familie en vrienden.

Revalidatie

De behandeling van NAH bestaat voor een groot deel uit revalidatie. Revalidatie is het weer opnieuw leren of behouden van vaardigheden die vóór het hersenletsel normaal uitgevoerd werden, bijvoorbeeld: lopen, praten, eten, dingen onthouden, aan- en uitkleden en wassen. Doel van de revalidatie is dat iemand met beperkingen weer zo zelfstandig en veilig mogelijk kan leven, zodat de hoeveelheid hulp die hij of zij nodig heeft zo beperkt mogelijk is.

Omdat de gevolgen van NAH per persoon verschillen, krijgt elke patiënt een eigen behandelplan dat door een multidisciplinair behandelteam is samengesteld. Het behandelplan is afgestemd op de persoonlijke wensen, mogelijkheden en beperkingen van de patiënt.

Alle betrokken hulpverleners begeleiden en ondersteunen de patiënt op een zelfde wijze in het uitvoeren van vaardigheden (zoals lopen, eten, praten en onthouden). De meeste vaardigheden moeten worden aangeleerd door de vaardigheden consequent te herhalen. Hiervoor kan een dagschema worden opgesteld met activiteiten en vaste rustmomenten. Ook kan de therapeut u een oefengids overhandigen met daarin oefeningen die u zelf of met uw partner/familie kunt uitvoeren.

Het behandelteam vindt het belangrijk dat ook de partner / familie actief bij de revalidatie betrokken is. Van de betrokken hulpverleners krijgen de patiënt en de partner / familie hierover gerichte uitleg en adviezen. Tevens is het mogelijk dat de partner / familie aanwezig is op een moment dat een hulpverlener van het behandelteam de patiënt behandelt. Hierbij geeft de hulpverlener uitleg over het doel van de behandeling en de manier waarop de partner / familie hier een bijdrage kan leveren. Uiteraard mag u ook zelf aangeven op welke wijze u betrokken wilt worden bij de revalidatie. Wanneer u bij een behandeling aanwezig wilt zijn, kunt u een afspraak maken met de verpleegkundige.

Twee keer in de week komt het behandelteam bij elkaar om de voortgang van de revalidatie en de (eventuele) vervolgbehandeling te bespreken. Van de behandelend arts en/of de verpleegkundige krijgt u te horen wat binnen het behandelteam is besproken.

Behandelteam

De revalidatiebehandeling vindt plaats door een team van deskundigen, die ieder hun eigen specifieke bijdrage leveren. Afhankelijk van uw beperkingen en mogelijkheden ontmoet u tijdens uw opname enkele of meerdere van deze hulpverleners.

Neuroloog

De neuroloog is verantwoordelijk voor de medische behandeling. De neuroloog vraagt desgewenst onderzoeken aan en schakelt eventueel andere hulpverleners in voor advies en begeleiding.

Revalidatie-arts

In sommige gevallen wordt de revalidatie-arts geconsulteerd. De revalidatie-arts geeft advies over de te volgen behandeling en stelt het vervolgprogramma op voor verder herstel.

Verpleegkundige

De verpleegkundige is verantwoordelijk voor de coördinatie van de zorgverlening. Hij / zij is op de hoogte van hetgeen wat elke hulpverlener met u heeft afgesproken. De verpleegkundige verzorgt en begeleidt u consequent volgens het behandelprogramma dat voor u is opgesteld.

Fysiotherapeut

De fysiotherapeut is een deskundige op het gebied van houding en beweging. Hij / zij begeleidt u in het opnieuw aanleren van een voor u zo optimaal en zelfstandig mogelijke houding en beweging in verschillende situaties. Daarnaast begeleidt de fysiotherapeut u bij het opbouwen van uw conditie.

Ergotherapeut

De ergotherapeut is deskundig in het bieden van begeleiding en ondersteuning bij het opnieuw aanleren van dagelijkse activiteiten zoals eten, wassen en aankleden. Samen met u zoekt de ergotherapeut naar oplossingen voor de beperkingen die u ondervindt bij het uitvoeren van deze activiteiten en het opsporen van beperkingen in het denkproces en veranderingen van de persoonlijkheid.

Tevens onderzoekt de ergotherapeut of u ten gevolge van uw NAH beperkingen ervaart in uw denkproces, zoals bijvoorbeeld een verminderd geheugen. Samen met de ergotherapeut zoekt u naar oplossingen en traint u in het omgaan met deze beperkingen.

Logopedist

De logopedist is deskundig op het gebied van spraak-, taal- en slikproblemen. De logopedist leert u weer zo optimaal mogelijk te communiceren. Daarnaast biedt hij / zij begeleiding bij problemen met kauwen en slikken van eten en drinken.

Diëtist

De diëtist weet alles over voeding en uw voedingstoestand. Wanneer hier problemen in zijn, krijgt u persoonlijke voedingsadviezen van de diëtist.

Maatschappelijk werker

De maatschappelijk werker is deskundig op het gebied van psychosociale begeleiding. Hij / zij kan u ondersteuning bieden bij het verwerken van- en het leren omgaan met de gevolgen van niet-aangeboren hersenletsel. Niet alleen de patiënt, maar ook de partner en de familie kunnen een beroep doen op de maatschappelijk werker.

Vragen

Regelmatig hebben u en uw partner / familie een gesprek met de verpleegkundige over het verloop van de behandeling en de verzorging. Een afspraak voor deze gesprekken wordt door de verpleegkundige met u gemaakt. Wanneer u desondanks toch nog vragen heeft, kunt u natuurlijk altijd terecht bij de verpleegkundige. Deze zoekt samen met u een antwoord op uw vragen of kan u gericht door verwijzen.

Bovenstaande informatie is geschreven samen met artsen en (gespecialiseerd) verpleegkundigen van de genoemde afdeling(en). De afdeling communicatie & patiëntenvoorlichting verzorgt de eindredactie van deze folder.

Heeft u vragen en/of opmerkingen over deze folder? Belt u dan met de genoemde afdeling(en) of stuur een e-mail naar PatiëntService, psb@bernhoven.nl.

Bernhoven

Nistelrodeseweg 10
5406 PT UDEN

Postbus 707
5400 AS UDEN

T: 0413 - 40 40 40
E: communicatie@bernhoven.nl
I: www.bernhoven.nl

Ga naar
www.zorgkaartnederland.nl